

פרסום עיתי, עורך: ד"ר רז צימט

מדיניות הכחשת השואה הפכה לאחד מנושאי המחלוקת במערכת הבחירות לנשיאות איראן

מדיניות הכחשת השואה של הנשיא אחמדינז'אד הפכה לאחד מנושאי המחלוקת במערכת הבחירות לנשיאות איראן, שצפויות להתקיים ב-14 ביוני. יריביו הפוליטיים של הנשיא מתחו בימים האחרונים ביקורת על מדיניות זו בטענה, כי היא מסבה נזק למדיניות החוץ של איראן ומשחקת לידי ישראל. מנגד, גורמים באגף הימני-רדיקלי במחנה השמרני מביעים תמיכה במדיניות הכחשת השואה וטוענים, כי היא עולה בקנה אחד עם מורשתו של מכוון המהפכה האסלאמית, איתאללה רוחאללה ח'מיני, ועם הצהרותיו של המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי.

היכוח סביב מדיניות הכחשת השואה התחדש בעקבות ביקורת שמתח ראש עיריית טהראן על מדיניות זו בריאיון עיתונאי שהעניק לאחרונה. לביקורת הצטרפו מועמדים אפשריים נוספים, ובהם: יו"ר המג'לס לשעבר, ע'לאם-עלי חדאד עאדל; מפקד משמרות המהפכה לשעבר, מחסן רזאאי; סגן יו"ר המג'לס, מחמד-חסן אבו-תראבי פרד; ושר המסחר לשעבר בממשלת ח'אתמי, מחמד שריעתמדרי. גם אמצעי תקשורת המזוהים עם יריביו הפוליטיים של הנשיא מתחו ביקורת על מדיניותו בנושא השואה. יצוין, כי מבקרי הנשיא לא ערערו על תקפות טיעונו ועמדותיו של הנשיא ולא העלו טיעון ערכי-מוסרי לפיו השואה אכן התרחשה.

מנגד, עוררה הביקורת על מדיניות הכחשת השואה תגובות חריפות מצד גורמים בזרם הימני-רדיקלי במחנה השמרני. אמצעי תקשורת המזוהים עם זרם זה - ובהם גם כאלה שהביעו בשנים האחרונות הסתייגות ממדיניות הנשיא ומקשריו עם "הזרם הסוטה" - טענו כי הכחשת השואה תואמת את עקרונות המשטר. גם מועמד "חזית העמידה האיתנה" בבחירות, כאמראן באקרי לנכראני, הצדיק את מדיניות הכחשת השואה.

יצוין, כי גם במערכת הבחירות לנשיאות 2009 הפכה מדיניות הכחשת השואה לאחד הנושאים שבמחלוקת. אז, כמו גם במערכת הבחירות הנוכחית, ניתן לראות את הביקורת על מדיניות זו כחלק מהתקפה כוללת מצד מתנגדי הנשיא על מדיניות החוץ המתריסה שלו ולא כביקורת אותנטית על השימוש הפוליטי בשואה לקידום יעדים מדיניים וכאמצעי לדה-לגיטימציה של ישראל.

מדיניות הכחשת השואה של הנשיא אחמדינז'אד הפכה לאחד מנושאי המחלוקת במערכת הבחירות לנשיאות איראן, שצפויות להתקיים ב-14 ביוני. יריביו הפוליטיים של אחמדינז'אד שבו ומתחו בימים האחרונים ביקורת על מדיניות זו בטענה, כי היא מסבה נזק למדיניות החוץ של איראן ומשחקת לידי ישראל. מנגד, גורמים באגף הימני-רדיקלי במחנה השמרני מביעים תמיכה במדיניות הכחשת השואה וטוענים, כי היא עולה בקנה אחד עם מורשתו של מכוון המהפכה האסלאמית, איתאללה רוחאללה ח'מיני, ועם הצהרותיו של המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי.

יריביו הפוליטיים של הנשיא ומדיניות הכחשת השואה

היכוח סביב מדיניות הכחשת השואה התחדש בעקבות ריאיון עיתונאי, שהעניק ראש עיריית טהראן, מחמד באקר קאליבאף (Mohammad Baqer Qalibaf) ב-23 באפריל. קאליבאף הנחשב לאחד מיריביו הפוליטיים החריפים של הנשיא הוא אחד המועמדים האפשריים הבולטים במחנה השמרני לקראת הבחירות. בריאיון, שהעניק לסוכנות הידיעות תסנים ניוז, אמר קאליבאף כי הכחשת השואה לא שירתה את האינטרסים של איראן ורק סיפקה תירוץ בידי אויביה הציונים על מנת לגייס הסכמה עולמית רחבה כנגד המדיניות האיראנית, ובכללה מדיניות הגרעין. הוא הדגיש, כי התמיכה בפלסטינים היא אחד מעקרונות מדיניות החוץ של איראן, אך הכחשת השואה אינה חלק ממדיניות זו. האיראנים מעולם לא התנגדו, לדבריו, ליהודים אלא רק לציונים. איראן תמכה בשאיפות הפלסטינים במשך 30 שנים, אך בזכות תבונתם של ח'מיני וח'אמנהאי מעולם לא הואשמה באנטישמיות. העלאת נושא השואה על-ידי הנשיא לא תרמה דבר למהפכה או לפלסטינים

(<http://www.tasnimnews.com/Home/Single/45881>).

לביקורת על מדיניות הכחשת השואה הצטרפו גם מועמדים אפשריים נוספים לנשיאות איראן, ובהם: יו"ר המג'לס לשעבר, על-אם-עלי חדאד עאדל (Gholam-Ali Haddad Adel); מפקד משמרות המהפכה לשעבר ומזכיר המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, מחסן רזא'י (Mohsen Reza'i); סגן יו"ר המג'לס, מחמד-חסן אבו-תראבי פרד (Mohammad Hassan Abu-Torabi Fard); ושר המסחר לשעבר בממשלתו של מחמד ח'אתמי, מחמד שריעתמדרי (Mohammad Shariatmadari).

חדאד עאדל, שותפם של קאליבאף ושל עלי-אכבר ולאיתי (Ali-Akbar Velayati), יועצו לעניינים בינלאומיים של המנהיג העליון, בקואליציית הקידמה השמרנית שהוקמה לקראת הבחירות לנשיאות, הצהיר בפגישה עם סטודנטים בטהראן, כי לא הסכים עם מדיניות הכחשת השואה של הנשיא, כיוון שזו איפשרה לישראלים לנצלה כתירוץ לפעול נגד איראן

(<http://www.mehrnews.com/detail/News/2042506>).

אבו-תראבי פרד, חבר בקואליציית החמישה, קואליציה שמרנית נוספת שהוקמה לקראת הבחירות, הגדיר את מדיניות הכחשת השואה כ"בלתי-שקולה" וטען, כי לא הביאה כל תועלת למהפכה (<http://fararu.com/fa/news/147914>). מחסן רזא'י הצפוי להתמודד באופן עצמאי בבחירות הקרובות אמר בכינוס סטודנטים שנערך ב-18 באפריל באוניברסיטת ארומיה (Orumiyeh) שבצפון-איראן, כי אילו היה נשיא היה בוחר בדרך אחרת להתמודד עם ישראל ולא היה מדבר על השואה

(<http://khabaronline.ir/detail/287756>). מחמד שריעתמדרי הנחשב כמקורב לזרם הרפורמיסטי טען, אף הוא, כי העלאת נושא השואה לא הועילה לאיראן בדבר וכי אחמדינז'אד עצמו הצטער על הצהרותיו בעניין זה ולפיכך לא חזר עליהן בהצהרותיו המאוחרות יותר. הוא ציין, כי הטענה לפיה הציונים כבשו את פלסטין בגלל השואה אינה נכונה וכי אין כל קשר בין כיבוש פלסטין לשואה (<http://www.etemaad.ir/Released/92-02-11/204.htm#237090>).

כנס מכישי השואה בטהראן, דצמבר 2006

אמצעי תקשורת המזוהים עם יריביו הפוליטיים של הנשיא מתחו, אף הם, ביקורת על מדיניות הכחשת השואה שקידם מאז בחירתו בשנת 2005. במאמר שהתפרסם ביומון תהראן אמרו המזוהה עם ראש עיריית טהראן נכתב, כי איראן צריכה לנהל את מאבקה נגד אויביה באופן שלא יספק בידיהם תירוצים לפגוע ביעדיה המרכזיים של המהפכה. במאמר פרי-עטו של המשורר והעיתונאי מחמד-חסין ג'עפריאן (Mohammad Hossein Ja'farian) נטען, כי אופן העלאת נושא השואה על-ידי הנשיא לא סייע לפלסטינים ורק פגע באינטרסים החיוניים של איראן. הישראלים עצמם הודו, לטענת ג'עפריאן, כי הכחשת השואה סייעה לישראל לזכות בתמיכה בינלאומית נגד איראן. תמיכה בשאיפות הפלסטינים צריכה להתבצע באמצעות הגשת סיוע לחזבאללה ולחמאס ולא באמצעות חזרה כמו תוכי על דברי יועצים, שאין בהם כל תועלת

(<http://tehrooz.com/1392/2/7/TehranEmrooz/1154/Page/16>).

גם האתר פרדא ניוז (Farda news) המזוהה עם האגף הפרגמטי במחנה השמרני גרס, כי הכחשת השואה עוררה את דעת הקהל העולמית ולא זו בלבד שלא הגבירה את הלחץ על ישראל אלא אף העניקה לגיטימיות לתביעותיה הבלתי-חוקיות באירופה ובארצות-הברית. האתר ציין, כי גם מנהיגי איראן שקדמו לאחמדינז'אד העלו את סוגיית השואה, אך הם עשו זאת במטרה להצביע על צביעות מדינות המערב ביחס לחופש הביטוי ולא על מנת לעורר דיון היסטורי בנושא.

האתר הדגיש, כי הביקורת על העלאת הסוגיה מצד אחמדינז'אד אינה מכוונת ביחס לעצם טענותיו בעניין אמיתות השואה כי אם לתועלת שבהעלאת הנושא ולמחירים הכבדים שאיראן נאלצה לשלם בשל

כך. העלאת הנושא תרמה לקבלת החלטות מועצת הביטחון של האו"ם בעניין הסנקציות נגד איראן וחיזקה את הזרם האנטי-אסלאמי בתקשורת המערבית. ישראל, לעומת זאת, הפיקה תועלת רבה מהעלאת הנושא. עצרת האו"ם אישרה את ההחלטה בעניין העמדתם לדין של מכחישי שואה וישראל ניצלה את הכחשת השואה על-ידי אחמדינז'אד כדי לגייס את מדינות המערב וחלק ניכר מדעת הקהל העולמית לתמיכה באיומיה הצבאיים נגד איראן (<http://www.fardanews.com/fa/news/259097>). יצוין, כי מבקרי הנשיא נמנעו מלערער על תקפות טיעונו ועמדותיו של אחמדינז'אד או מלהעלות טיעון ערכי-מוסרי לפיו השואה אכן התרחשה.

תמיכה במדיניות הכחשת השואה מצד הימין הרדיקלי

מנגד, הביקורת מצד יריביו הפוליטיים של הנשיא כנגד מדיניות הכחשת השואה עוררה תגובות חריפות באגף הימני-רדיקלי במחנה השמרני. האתר ביבאכ ניוז טען, כי דברי קאליבאף מנוגדים לעמדת המנהיג העליון. האתר פירט מספר דוגמאות מנאומים, שנשא ח'אמנהאי במהלך השנים ובהם צידד בהטלת ספק באמינות "אגדת השואה", תקף את מדינות המערב על מדיניותן ביחס למכחישי השואה וכינה את השואה תירוץ בידי הציונים להצדקת תוקפנותם נגד הפלסטינים (<http://www.bibaknews.com/shownews.php?idnews=2681>).

סוכנות הידיעות רסא ניוז המקורבת לממסד הדתי בעיר קום מתחה, אף היא, ביקורת חריפה על עמדת מבקרי הנשיא בעניין הכחשת השואה. במאמר פרשנות שפרסמה הסוכנות נכתב, כי המנהיג העליון הגדיר את מדיניות החוץ ההתקפית של ממשלת אחמדינז'אד, ובכללה מדיניות הכחשת השואה, כאחת מנקודות העוצמה שלה וביטא עמדות ברורות ביחס לישראל ולשואה. סוגיית השואה היא אחד הגורמים החשובים ביותר הניצבים בבסיס הקמת "המשטר המלאכותי של ישראל" והעלאתה על-ידי הנשיא תרמה לשחיקת יסודות המשטר הציוני ולחיזוק מבקריו בעולם. עדיף שהמועמדים האפשריים בבחירות יעיינו בהצהרותיהם של ח'מיני וח'אמנהאי בטרם יביעו את דעתם בנושאים שונים, נכתב במאמר. ניתן למתוח ביקורת עניינית על מדיניות הממשלה אך מתקפה כנגד הצלחותיה היא בבחינת טעות אסטרטגית שעלולה לפגוע במשטר. רצוי שהמועמדים לא ישחקו במשחק של אויבי איראן אלא יציגו תוכניות לפתרון הבעיות הניצבות בפני האזרחים תוך הנפת דגל גאוות האסלאם והמאבק כנגד האימפריאליזם (<http://rasanews.ir/NSite/FullStory/News/?Id=163850>).

האתר רג'א ניוז המזוהה עם הימין הרדיקלי תקף בחריפות את קאליבאף והגדיר את עמדותיו תמוהות ומנוגדות לעמדותיו של ח'אמנהאי. לא ברור, נכתב באתר, כיצד הוא יכול לטעון, שהעלאת נושא השואה נועדה לספק תירוץ בידי אויבי איראן בשעה שמנהיג המהפכה האסלאמית הצהיר בבירור על הצורך לחסל את ישראל והמנהיג העליון מכנה את השואה "אגדה". רג'א ניוז לעג לקאליבאף ותהה, האם הבנת עקרונות מדיניות חוץ של עימות עם ההתנשאות העולמית קשה עבור טכנוקרטים כמוהו (<http://www.rajanews.com/detail.asp?id=155852>).

המועמד לנשיאות, כאמראן באקרי לנכראני (Kamran Bagheri Lankarani), הביע, אף הוא, תמיכה במדיניות הכחשת השואה. לנכראני הוצג לאחרונה כמועמד לנשיאות מטעם "חזית העמידה האיתנה" (ג'בהה-י פאידיארי, Jebhe-ye Paydari) המזוהה עם האגף הימני-רדיקלי במחנה השמרני ונתמכת על-ידי איש הדת הרדיקלי, איתאללה מחמד-תקי מצבאח-יזדי (Ayatollah Mohammad-Taqi Mesbah-Yazdi). במסיבת עיתונאים שקיים בשבוע שעבר דחה לנכראני את הטענה, כי העלאת נושא השואה מצד הנשיא היתה אחת מנקודות החולשה במדיניות החוץ שלו. הכחשת השואה ו"ביקורת המחשבה הציונית" מבוססות, לדבריו, על עקרונות מכוון המהפכה והמנהיג העליון והדיפלומטיה האיראנית צריכה להתבסס על עקרונות אלה

<http://www.rajanews.com/Detail.asp?id=155866>.

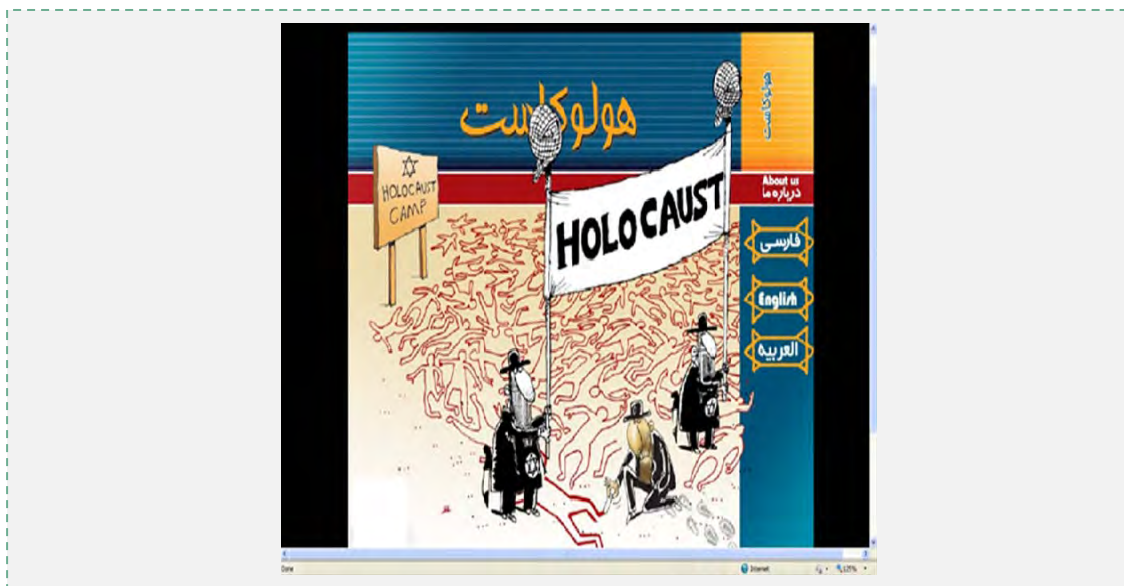
גם חג'ת אל-אסלאם מהדי טא'ב (Hojjat-ol-Eslam Mehdi Ta'eb), יו"ר המועצה המרכזית של מטה עמאר, מרכז חשיבה המזוהה עם האגף הרדיקלי במחנה השמרני, יצא כנגד מבקרי מדיניות הכחשת השואה והגדיר את העלאת נושא השואה כ"נקודת עוצמה של אחמדינז'אד". טא'ב המזוהה עם חזית העמידה האיתנה הביע הסתייגות מתפישותיו המשיחיות של הנשיא ומקשריו עם מקורבו מעורר המחלוקת, רחים משא'י, אך טען, כי אלה המותחים ביקורת על מדיניות הכחשת השואה שלו טועים

<http://rasanews.ir/NSite/FullStory/News/?Id=164121>.

מדיניות הכחשת השואה כנושא במחלוקת בבחירות 2009

יצוין, כי גם במערכת הבחירות לנשיאות 2009 הפכה מדיניות הכחשת השואה לאחד הנושאים שבמחלוקת. יריביו של אחמדינז'אד, ובראשם המועמדים הרפורמיסטים, מיר-חסין מוסוי (Mir-Hossein Mousavi) ומהדי כרובי (Mehdi Karoubi), תקפו בחריפות מדיניות זו וטענו כי היא מבודדת את איראן בקהילה הבינלאומית ומשרתת את ישראל. מנגד, אחמדינז'אד ותומכיו הגנו על מדיניות זו וטענו כי היא פוגעת בישראל באשר הטלת ספק באמיתות השואה ומימדיה היא הדרך לשלילת הזהות הציונית ועצם הלגיטימיות של מדינת ישראל. מבין המועמדים לנשיאות בלט המועמד הרפורמיסטי, איש הדת מהדי כרובי, בהתבטאויותיו החריפות בסוגיית הכחשת השואה, אם כי גם הוא שב וניסה לגמד את מימדי השואה.¹

¹ ראו בהקשר זה: "תעשיית השנאה: מדיניות הכחשת השואה של אחמדינז'אד הפכה לאחד הנושאים שבמחלוקת במערכת הבחירות באיראן", מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש אלוף מאיר עמית, 7 ביוני, 2009, <http://www.terrorism-info.org.il/he/article/18267>.

הכחשת השואה בסגנון איראני: מתוך האתר www.holocartoons.com

אז, כמו גם במערכת הבחירות הנוכחית, ניתן לראות את הביקורת על מדיניות הכחשת השואה כחלק בלתי נפרד מהתקפה כוללת מצד מתנגדי אהמדינז'אד על מדיניות החוץ המתריסה ומעוררת המחלוקת שלו ולא כביקורת אותנטית על השימוש הפוליטי שנעשה בשואה לקידום יעדיה המדיניים של איראן וכאמצעי לדה-לגיטימציה של ישראל.